

REFERAT Psykiatri- og socialudvalget d. 13-01-2021

Mødedato Onsdag d. 13. januar 2021 kl. 13:00

Mødested Virtuelt med opkald til meet.rm144@rooms.rm.dk

Indholdsfortegnelse

Tema: Præsentation af indsatser i forhold til sammenhængende behandling af psykisk og somatisk sygdom	3
Orientering om personalesituationen i Psykiatrien i Region Midtjylland #.....	4
DNV-Gødstrup Psykiatri: Brug af resterende midler i projektet.....	5
Rapportering af økonomi og målbilleder i 2021.....	6
Forslag til ny struktur for afrapporteringer fra psykiatrien og socialområdet til det politiske system..	9
Rigsrevisionsundersøgelse om indsatsen for at nedbringe brug af tvang i psykiatrien.....	11
Høringsudkast af strategi for sundheds- og psykiatrhuse.....	13
Aftale med praktiserende psykiatere om hurtig vurdering.....	15
Godkendelse af Region Midtjyllands strategi for bæredygtighed 2030.....	17
Orientering om status vedrørende gebyr for tolkebistand.....	19
Løbende orientering om diverse emner i forbindelse med COVID-19 #.....	21
Forberedelse af møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg #.....	22
Gensidig orientering #.....	23

Punkt 1: Tema: Præsentation af indsatser i forhold til sammenhængende behandling af psykisk og somatisk sygdom (kl. 13.00-13.45) #

1-31-72-68-20

Resume

Som aftalt på et tidligere møde i psykiatri- og socialområdet præsenteres Region Nordjyllands Liaison Somatik, hvor somatisk personale tager hånd om fysiske symptomer og sygdomme hos indlagte patienter i psykiatrien. Desuden præsenteres Region Midtjyllands indsatser i forhold til sammenhængende behandling af fysisk sygdom ved samtidig psykisk sygdom. Jan Mainz fra Psykiatrien i Region Nordjylland og Tina Ebler fra Psykiatrien i Region Midtjylland står for præsentationerne.

Direktionen indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Psykiatri- og socialudvalget blev på mødet den 11. november 2020 orienteret om Region Nordjyllands indsats "Liaison Somatik" samt om Region Midtjyllands indsatser for at understøtte, at patienter i psykiatrien får et bedre fysisk helbred. Der er tale om indsatser i den ikke-akutte fase.

Psykiatri- og socialudvalget aftalte, at der på et senere møde i udvalget skulle være en præsentation af Region Nordjyllands liaison-projekt samt en præsentation af initiativer i Region Midtjylland i forhold til sammenhængende behandling af somatisk sygdom ved samtidig psykisk sygdom.

På den baggrund vil Jan Mainz, direktør for patientforløb og kvalitet i Psykiatrien i Region Nordjylland, på mødet præsentere Region Nordjyllands erfaringer med Liaison Somatik. Liaison Somatik er en samarbejdsform på tværs af psykiatri og somatik, hvor somatisk personale tager hånd om fysiske symptomer og sygdomme hos de indlagte patienter i psykiatrien. Dermed bygges bro mellem psykiatrien og somatikken for at forbedre det fysiske helbred hos patienter med psykiatrisk sygdom.

Derudover vil Tina Ebler, direktør for Psykiatrien i Region Midtjylland, præsentere Region Midtjyllands indsatser i forhold til sammenhængende behandling af somatisk sygdom ved samtidig psykisk sygdom.

Oversigten over nuværende og kommende tiltag, der har til hensigt at sikre en mere sammenhængende behandling af somatisk og psykisk sygdom, som var vedlagt ved psykiatri- og socialudvalgets seneste behandling af sagen i november, er vedlagt som bilag til orientering.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget tog orienteringen til efterretning, idet udvalget anbefaler, at administrationen arbejder videre med udvikling og afprøvning af metoder til en mere systematisk sikring af, at psykiatriske patienter tilbydes den rette somatiske behandling med henblik på at nedbringe overdødeligheden for denne gruppe.

Rasmus Foged deltog under behandling af punktet.

Tidligere Politisk Behandling

Psykiatri- og socialudvalget den 2. september 2020: Henvendelsessag fra regionsrådsmedlem Jacob Klærke om sammenhængende behandling af somatisk sygdom ved samtidig psykiatrisk sygdom.

Psykiatri- og socialudvalget den 11. november 2020: Orientering om sammenhængende behandling af somatisk sygdom ved samtidig psykisk sygdom.

Bilag

Oversigt over nuværende og kommende tiltag

Punkt 2: Orientering om personalesituationen i Psykiatrien i Region Midtjylland #

1-31-72-68-20

Resume

Der orienteres på mødet om den kritiske lægemangel i Regionspsykiatrien Vest samt om personalesituationen generelt i Psykiatrien.

Direktionen indstiller,

at orienteringen om personalesituationen i Psykiatrien tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Regionsrådet modtog den 14. december 2020 en skriftlig orientering om personalesituationen i Regionspsykiatrien Vest. Regionspsykiatrien Vest har i en lang periode været under pres på grund af kritisk mangel på læger.

Der er over de sidste mange måneder arbejdet med flere tiltag for at løse problemerne. Det er dog efter gentagne forsøg ikke lykkedes at tiltrække læger fra andre dele af landet eller at rekruttere kvalificerede læger fra udlandet. Mulighederne for vikardækning er ligeledes afsøgt.

Hospitalsledelsen og afdelingsledelserne i Psykiatrien arbejder derfor på andre løsninger, der i første omgang kan aflaste og stabilisere Regionspsykiatrien Vest. Det er nødvendigt for også fremover at kunne sikre et godt psykiatrisk behandlingstilbud til patienterne i den vestlige del af regionen.

Der blev ultimo 2020 igangsat en dialog med Regionspsykiatrien Vest på den ene side og Afdeling for Psykoser, Retspsykiatrisk Afdeling (begge Aarhus Universitetshospital Psykiatrien) samt Regionspsykiatrien Midt om mulighederne for at flytte behandlingsopgaver mellem afdelingerne. Konkret vil der være tale om behandlingsopgaver i forhold til psykosepatienter på hovedfunktionsniveau og regionsfunktionsniveau samt i forhold til retspsykiatriske patienter. Denne løsning vil løbe frem til 1. maj 2021.

Sideløbende pågår et arbejde med på længere sigt at robustgøre Regionspsykiatrien Vest frem mod udflytningen til Gødstrup.

Tina Ebler, direktør for Psykiatrien i Region Midtjylland, vil på mødet orientere om den konkrete situation i Regionspsykiatrien Vest og de initiativer, der arbejdes med i forhold til dette.

Derudover vil Tina Ebler orientere om personalesituationen generelt i Psykiatrien, herunder status for tværfaglighed, og hvordan andre faggrupper kan afhjælpe manglen på læger og sygeplejersker. Tina Ebler vil desuden kort orientere om overgange internt i psykiatrien og eksternt i forhold til kommunerne.

Der vil blive mulighed for yderligere drøftelse af personalesituationen på regionsrådets temadag den 25. januar 2021.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget tog orienteringen om personalesituationen i Psykiatrien til efterretning.

Punkt 3: DNV-Gødstrup Psykiatri: Brug af resterende midler i projektet

1-31-72-197-12

Resume

Byggeriet af Psykiatrien i DNV-Gødstrup er afsluttet, og der resterer kun få opgaver. Dermed er der også større klarhed over økonomien i projektet. Det vurderes, at der resterer 5 mio. kr. i projektet, som det foreslås, at ledelsen af Hospitalsenheden Vest og Psykiatrien i Region Midtjylland kan disponere over til tilkøb med relation til projektet.

Direktionen indstiller,

at ledelsen af Hospitalsenheden Vest samt Psykiatrien i Region Midtjylland kan disponere over de resterende midler til tilkøb med relation til projektet.

Sagsfremstilling

Totalentreprenøren afleverede byggeriet af Psykiatrien i DNV-Gødstrup til bygherren den 3. juli 2020 med enkelte udeståender, som efterfølgende blev udbedret. Ved afslutningen af byggeriet er der fortsat udisponerede midler på anlægsbevillingen, efter der er afsat beløb til psykiatriens færdiggørelse af byggeriet frem til indflytning.

Beløbet er ikke gjort endeligt op, da der fortsat udestår afslutning og afregning af de sidste opgaver. Det vurderes, at der resterer 5 mio. kr. En del af beløbet foreslås anvendt til færdiggørelse af området omkring hospitalet i Gødstrup til opgaver, der ikke er eller har været omfattet af det kvalitetsfondsfinansierede byggeri. Eksempelvis foreslås det, at de resterende midler anvendes til afskærmning omkring søer og grøfter, hvor det af sikkerhedsmæssige årsager er hensigtsmæssigt på grund af nærliggende stier eller lignende. Af øvrige eksempler på mulige tilkøb kan nævnes opgradering af det eksisterende inventar, it-udstyr, cykelskure eller bænke.

Der vil i løbet af foråret 2021 blive taget stilling til eventuelt yderligere tilkøb, som kan finansieres af de resterende midler. Ved godkendelse af nærværende dagsordenspunkt kan ledelsen af henholdsvis Hospitalsenheden Vest og Psykiatrien i Region Midtjylland beslutte, hvad de resterende midler skal benyttes til. Hospitalsenheden Vest er med til at beslutte, idet bygningerne og udendørsarealerne administreres af enheden, ligesom der også er flere fællesområder både indendørs og udendørs. Skulle der være overskydende midler ved aflægning af regnskab, tilbageføres midlerne til anlægspuljen til fornyet prioritering.

Ud over de resterende midler er der prioriteret midler til færdiggørelsen af psykiatribyggeriet både i psykiatriprojektet samt i investeringsplanen, herunder til uforudsete forhold, som skal udbedres. Således blev der i økonomirapporteringen pr. 31. oktober 2020 overført 7 mio. kr. fra bevillingen til byggeriet af psykiatrien til bevillingen til inventar og udstyr, som skal benyttes på tilpasninger af bygningerne, så de er klar til drift. Herudover er der i investeringsplanen prioriteret 5 mio. kr. til uafsluttede projekter, som vil kunne benyttes til uforudsete forhold, som skal udbedres.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget aftalte, at der på et kommende møde i udvalget skal være et tema om, hvordan erfaringerne fra tidligere psykiatribyggerier bringes ind i de nye psykiatribyggerier i Region Midtjylland.

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at ledelsen af Hospitalsenheden Vest samt Psykiatrien i Region Midtjylland kan disponere over de resterende midler til tilkøb med relation til projektet.

Punkt 4: Rapportering af økonomi og målbilleder i 2021

1-40-72-2-14

Resume

Der fremlægges et forslag til fokusindikatorer i målbilledet for sundhedsområdet for 2021-2022. Herudover foreslås det, at der også i 2021 afrapporteres på målbillederne for sundheds- og socialområdet fire gange årligt. Det er endnu for tidligt at afrapportere løbende på målbilledet for Regional Udvikling, da indikatorerne ikke er fastlagt. Udover afrapporteringerne på målbillederne vil der i 2021 være fire økonomirapporteringer, hvor regionsrådet gives et kort overblik over regionens økonomi.

Direktionen indstiller,

at forslag til fokusindikatorer for sundhedsområdet for 2021-2022 godkendes, og

at forslag til afrapportering på økonomi og målbilleder for sundheds- og socialområdet i 2021 godkendes.

Sagsfremstilling

Målbillederne for henholdsvis sundhedsområdet, socialområdet og Regional Udvikling skal være med til at tydeliggøre de politiske målsætninger og prioriteringer på de tre hovedområder. Et revideret målbillede for Regional Udvikling blev godkendt af regionsrådet den 29. april 2020, og i forbindelse med behandlingen af budget 2021 besluttede regionsrådet den 23. september 2020 at fastholde de eksisterende målbilleder for sundheds- og socialområdet.

Sundhedsområdet

Det regionale målbillede for sundhedsområdet består af en overordnet vision om "Et sundhedsvæsen på patientens præmisser", tre strategier og otte mål. De enkelte mål er konkretiseret i en række indikatorer. Målbilledet sætter rammerne for arbejdet med de nationale mål for sundhedsområdet og skal sikre, at regionen sammentænker relevant aktivitet, god økonomi og høj kvalitet, så der opnås mest mulig sundhed for de ressourcer, der er til rådighed. Regionens målbillede angiver dermed den retning, regionen ønsker at styre sundhedsvæsenet efter. I opfølgningen på målbilledet vises udviklingen på indikatorerne for regionen samlet set og for de enkelte hospitalsenheder.

Udpegning af fokusindikatorer for 2021-2022

Det er besluttet, at regionsrådet hvert andet år udpeger cirka fem fokusindikatorer fra målbilledet, som bliver fulgt særligt tæt, og der forventes hurtige forbedringer på. De nuværende fokusindikatorer er gældende for 2019-2020 (en oversigt over fokusindikatorerne for 2019-2020 er vedlagt som bilag), og regionsrådet skal derfor udpege nye fokusindikatorer for 2021-2022.

Efter input fra koncernledelsen indstiller direktionen følgende forslag til fokusindikatorer for 2021-2022:

Forebyggelige indlæggelser

Forebyggelige indlæggelser foreslås fastholdt som fokusindikator. Indikatoren indgår i sundhedsaftalen med de midtjyske kommuner og almen praksis, og det er derfor væsentligt, at regionen fortsat har fokus på området.

Kvalitetsmål i kliniske kvalitetsdatabaser

Det foreslås, at opfyldelse af kvalitetsmål i kliniske kvalitetsdatabaser fortsætter som fokusindikator. Regionsrådet har tidligere besluttet, at indikatorer fra de kliniske kvalitetsdatabaser udvælges blandt indikatorer, der indgår i Nationale Lærings- og Kvalitetsteams. Dette for at fokusere på indikatorer, der er vurderet relevante i en grundig proces, hvilket netop finder sted i de Nationale Lærings- og Kvalitetsteams.

Det anbefales, at der i 2021-2022 foretages en udskiftning i indikatorerne fra databaserne.

Det foreslås, at indikatorerne vedrørende hofte- og lårbrud fastholdes til og med 2021. Det Nationale Lærings- og Kvalitetsteam afsluttes i november 2020, men der har i en lang periode været manglende data på grund af en omlægning til Landspatientregister 3 fra februar 2019 til august 2020. Dette har betydet, at det har været vanskeligt at arbejde med forbedringer på indikatorerne. Det foreslås derfor, at der fortsat fastholdes fokus på området.

Herudover foreslås det, at der fra og med 2022 sættes fokus på udvalgte indikatorer fra Lærings- og Kvalitetsteamet vedrørende akutte højrisiko abdominalkirurgiske patienter, der starter op i foråret 2021. Det foreslås dog, at udvælgelsen af de konkrete fokusindikatorer først sker omkring årsskiftet 2021/2022. På det tidspunkt vil der være opnået nogle erfaringer med, hvilke indikatorer der er mest relevante.

Indikatorer fra de øvrige Nationale Lærings- og Kvalitetsteams er af forskellige årsager ikke hensigtsmæssige at sætte fokus på i øjeblikket: Teamet vedrørende børnediabetes anvender ikke data fra en database, teamet vedrørende KOL starter tidligst op i efteråret 2021, og teamet vedrørende tvang er fortsat under udarbejdelse i ekspertgruppen.

Udredningsret og kræftpakker

Det foreslås, at udredningsret og kræftpakker fastholdes som fokusindikatorer i 2021-2022. Der er fortsat stor bevågenhed på disse indikatorer, og der er stadig behov for, at der skabes forbedringer på de to områder blandt andet grundet de udfordringer, der er opstået i forbindelse med COVID-19.

Bæltefikseringer

Det foreslås, at bæltefikseringer fortsætter som fokusindikator i 2021-2022. Området har fortsat en høj prioritet i psykiatrien, og i 2020 er der sket en stigning i antallet af personer, der bæltefikseres.

Patientinddragelse

Det foreslås ligeledes, at patientinddragelse fastholdes som fokusindikator i 2021-2022 i lyset af regionens overordnede målsætning om "et sundhedsvæsen på patientens præmisser".

Det skal bemærkes, at det som noget nyt fremover bliver muligt at følge udviklingen i den patientoplevede inddragelse månedligt som led i omlægningen af LUP-konceptet (Den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser).

Akutte genindlæggelser

Som ny indikator foreslås, at der i 2021-2022 sættes fokus på akutte genindlæggelser inden for 30 dage. Begrundelsen for forslaget er, at indikatoren er et af kriterierne i nærhedsfinansieringen. Desuden indgår indikatoren i sundhedsaftalen med de midtjyske kommuner og almen praksis.

Socialområdet

Målbilledet for socialområdet består af en vision om at støtte borgeren på de regionale sociale tilbud til at være en aktiv medborger. Socialområdet er til for den enkelte borger, og Region Midtjylland ønsker at møde og støtte borgeren til en aktiv tilværelse med udgangspunkt i den enkelte borgers forudsætninger og ressourcer. Visionen udkrystalliseres i tre delstrategier og syv mål.

I efteråret 2020 har socialområdet fået nye indikatorer i målbilledet, som er udarbejdet i samarbejde med psykiatri- og socialudvalget. Der mangler dog stadig at blive udviklet indikatorer på to af målene i målbilledet. Det arbejde forventes færdigt i løbet af 2021.

Regional Udvikling

Det reviderede målbillede for Regional Udvikling blev godkendt af regionsrådet i april 2020. Indikatorer til opfølgning og rapportering på målbilledet afventer endnu Danske Regioners arbejde med at udvælge fælles regionale indikatorer på FN's verdensmål. Der har været en forventning om, at disse indikatorer ville blive godkendt i december 2020, men på grund af COVID-19 og udskudte begivenheder omkring arbejdet med indikatorerne forventes indikatorerne at blive forelagt regionsrådet i løbet af budgetår 2021. Når de forelægges, vil der også blive forelagt en tidsplan for afrapportering i 2021.

Tidsplan for afrapportering i 2021

Der lægges op til, at der afrapporteres på målbillederne for sundheds- og socialområdet fire gange årligt, hvor regionsrådet godkender status for målbillederne. Afrapporteringsformen fra 2020 fastholdes som udgangspunkt i 2021.

Det er endnu for tidligt at afrapportere løbende på målbilledet for Regional Udvikling, da indikatorerne ikke er fastlagt endnu.

Rapporteringen på sundhedsområdet og socialområdet vil to gange årligt blive suppleret med ledelsesberetninger fra hospitalerne, hvor der vil være særligt fokus på de udvalgte fokusindikatorer.

Derudover vil der også i 2021 være økonomirapporteringer, hvor regionsrådet får et kort overblik over regionens økonomi på drift og anlæg. Tidsplanen for økonomirapporteringen er udarbejdet med udgangspunkt i de datoer, som er fastsat ved lov for regionsrådets behandling af de standardiserede økonomiopfølgninger og gennemsnitslikviditeten. Udover den standardiserede økonomiopfølgning indgår et bilag med bevillingsændringer, der kræver godkendelse af regionsrådet.

Nedenfor vises tidsplan for den politiske behandling af målbilleder på sundheds- og socialområdet og økonomirapporteringer.

Tabel 1. Politisk behandling af målbilleder og økonomirapporteringer i 2021

April Maj Juni August Oktober December

Målbilleder sundheds- og socialområdet	x	x Inkl. ledelsesberetning	X	x Inkl. ledelsesberetning
Økonomirapportering	x	x	X	x

Målbillederne behandles af relevante stående udvalg, forretningsudvalg og regionsråd. Økonomirapporteringen behandles af forretningsudvalg og regionsråd.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at forslag til fokusindikatorer for sundhedsområdet for 2021-2022 godkendes, og

at forslag til afrapportering på økonomi og målbilleder for sundheds- og socialområdet i 2021 godkendes.

Psykiatri- og socialudvalget bemærker samtidig, at der bør være mulighed for at ændre i fokusindikatoren om bæltefikseringer, såfremt en ny national partnerskabsaftale om nedbringelse af tvang introducerer en ny hovedindikator for nedbringelse af tvang.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet besluttede den 19. december 2018, at fokusindikatorer fra de kliniske kvalitetsdatabaser fremover udvælges blandt indikatorer, der indgår i Nationale Lærings- og Kvalitetsteams.

Regionsrådet godkendte den 29. april 2020 revideret målbillede for Regional Udvikling.

Regionsrådet besluttede den 23. september 2020 at fastholde de eksisterende målbilleder for sundheds- og socialområdet (som led i behandling af budget 2021).

Bilag

Oversigt over fokusindikatorerne for 2019-2020

Punkt 5: Forslag til ny struktur for afrapporteringer fra psykiatrien og socialområdet til det politiske system

1-31-72-68-20

Resume

Der er i de senere år løbende sket en udbygning af, hvilke data og indsatser inden for psykiatrien og socialområdet der afrapporteres på til det politiske system. Der fremlægges et forslag til, hvordan strukturen kan forenkles, og afrapporteringerne gøres mere relevante for de politiske drøftelser.

Direktionen indstiller,

at forslag til en ændret afrapporteringsstruktur godkendes.

Sagsfremstilling

Der har fra politisk side i en årrække været et særligt fokus på psykiatrien og socialområdet. Dette har medført iværksættelse af en række vigtige indsatser og et ønske fra politisk side om at følge implementeringen nøje. Derfor er der sket en løbende udbygning af, hvilke data og indsatser inden for psykiatrien og socialområdet der afrapporteres på til det politiske system. En del af disse afrapporteringer går mere i detaljen, end det kendes fra somatikken. Derudover er der overlap mellem flere af afrapporteringerne.

Psykiatri- og socialudvalget drøftede på mødet den 2. december 2020 et forslag til en forenkling af afrapporteringsstrukturen. Forslaget er beskrevet nærmere i det vedlagte notat. Der lægges op til en forenkling, så det politiske system fortsat får de relevante informationer, men på en mere overskuelig måde, uden at disse "drukner" i mængden af oplysninger.

Principperne for forslaget til en ny afrapporteringsstruktur er:

- Der afrapporteres fortsat på målbilledet
- Psykiatri- og socialudvalget drøfter årligt, hvilke indikatorer udvalget derudover ønsker at fokusere på i det kommende år
- Der afrapporteres så vidt muligt kun på hver indikator én gang i løbet af en periode, så gentagelser undgås
- Prioritering af indikatorer, hvor der reelt er noget nyt at fortælle
- Der vil fortsat være sager, som løbende fremlægges i en afgrænset periode. Aktuelle eksempler er tilsynssager og status på Covid-19

Det samlede forslag til en ny afrapporteringsstruktur fremgår af tabel 1. Målbillederne vil fortsat blive fremlagt kvartalsvist. En række af de øvrige afrapporteringer samles fremover i en årlig status fra henholdsvis psykiatrien og socialområdet. Samtidig præsenteres årsplanerne for det kommende år.

Ved fremlæggelsen for psykiatri- og socialudvalget deltager henholdsvis psykiatriledelsen og ledelsen på socialområdet, mens der til møderne i forretningsudvalget og regionsrådet alene fremlægges en skriftlig fremstilling. Status og årsplan danner grundlag for en politisk drøftelse af, hvilke temaer og indikatorer psykiatri- og socialudvalget ønsker at følge særligt tæt i det kommende år. Afhængigt af karakteren præsenteres indikatorerne enten i forbindelse med en temadrøftelse eller lignende, hvor de kan kvalificere grundlaget for de politiske drøftelser og beslutninger, og/eller i en halvårlig afrapportering.

Fortsat afrapportering	Kadence	Psykiatri- og socialudvalget	FU	RR
Målbilledet på sundhedsområdet	Kvartalsvist	X	X	X
Status på psykiatrien og årsplan for det kommende år	Årligt i 1. kvartal	X Psykiatriledelsen deltager med oplæg	X	X
Målbilledet på socialområdet	Kvartalsvist	X	X	X
Status på socialområdet og årsplan for det kommende år	Årligt i 1. kvartal	X Ledelsen på socialområdet deltager med oplæg	X	X

Afrapportering på specifikke indikatorer udvalgt af psykiatri- og socialudvalget	2 gange årligt i august/september og 1. kvartal året efter	X		
Aktuelle sager, aktuelt eksempelvis tilsynssager og status på Covid-19	Løbende i en afgrænset periode	X		
Afrapporteringer, der ikke længere fremlægges selvstændigt	Kadence	PSU	FU	RR
Psykiatriens strategiske indsatsområder ("Dashboard")	Halvårligt	X		
Succeskriterier for 50 mio. kr. til psykiatrien	Halvårligt	X	X	X
Midler fra Finanslov 2020 til Psykiatrien	Årligt	X	X	X
Udviklingsplan for AUH Psykiatrien	Årligt	X	X	X
Status på investeringsplanen for socialområdet	Årligt	X		

Det foreslås, at psykiatiledelsen og socialledelsen præsenterer deres oplæg på hver sit møde i 1. kvartal, så der er mulighed for at gå i dybden med de politiske drøftelser. Det foreslås endvidere, at præsentationen i 2021 som følge af den korte tidsfrist sker på udvalgsmøderne i marts og april.

Såfremt forslaget til en ny afrapporteringsstruktur godkendes, bortfalder de selvstændige afrapporteringer på psykiatriens strategiske indsatsområder ("dashboardet"), succeskriterier for 50 mio. kr. til psykiatrien samt udviklingsplanen for Aarhus Universitetshospital Psykiatrien, der ellers skulle fremlægges til politisk behandling i februar 2021. I stedet vil relevante elementer af disse afrapporteringer indgå i den status på psykiatrien, der fremlægges i marts 2021.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at forslag til en ændret afrapporteringsstruktur godkendes.

Tidligere Politisk Behandling

Psykiatri- og socialudvalget den 2. december 2020: Psykiatri- og socialudvalget bakkede op om det fremlagte forslag til ændret afrapporteringsstruktur og anbefalede, at forslaget fremlægges for regionsrådet til godkendelse.

Bilag

Forslag til ny afrapporteringsstruktur

Punkt 6: Rigsrevisionsundersøgelse om indsatsen for at nedbringe brug af tvang i psykiatrien

1-01-72-11-12

Resume

Rigsrevisionen har iværksat en undersøgelse af indsatsen for at nedbringe brugen af tvang i psykiatrien. Formålet med undersøgelsen er at vurdere, om Sundheds- og Ældreministeriet og regionerne har styret indsatsen for at nedbringe brug af tvang i psykiatrien, så det fastsatte mål indfries. I punktet orienteres Regionsrådet om hovedkonklusionerne i Rigsrevisionens høringsudgave af beretningen samt om Region Midtjyllands hørings svar.

Direktionen indstiller,

at orienteringen om Region Midtjyllands hørings svar til Rigsrevisionsberetning om indsatsen for at nedbringe tvang i psykiatrien tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Rigsrevisionen har iværksat en undersøgelse af indsatsen for at nedbringe brugen af tvang i psykiatrien. Formålet er at vurdere, om Sundheds- og Ældreministeriet og regionerne har styret indsatsen for at nedbringe brug af tvang i psykiatrien, så det fastsatte mål indfries.

I vedlagte diagram for regionernes involvering i rigsrevisionsundersøgelser er processen illustreret. Vi befinder os på nuværende tidspunkt i fase 3. I november 2020 udsendte Rigsrevisionen således et udkast til beretning i høring. Høringsbrevet og udkastet til beretning er vedlagt. Region Midtjylland har undervejs bidraget med oplysninger til Rigsrevisionens undersøgelse.

Baggrund

I forbindelse med finansloven for 2014 blev det aftalt, at brug af tvang i psykiatrien skulle nedbringes med 50 % frem mod 2020. Sundheds- og Ældreministeriet og Danske Regioner konkretiserede finanslovs målet i to målsætninger:

1. Andelen af personer, som bæltefikseres, skal være halveret i 2020.
2. Den samlede anvendelse af tvang i psykiatrien skal samtidigt reduceres.

De to målsætninger blev efterfølgende operationaliseret i 15 indikatorer.

På baggrund af aftalen indgik Sundheds- og Ældreministeriet i 2014 partnerskabsaftaler med hver region. Partnerskabet indebærer blandt andet, at hver enkelt region skal beskrive sin plan for at nedbringe brug af tvang. Ministeriet nedsatte samtidig en Task Force, der skulle følge udviklingen i brug af tvang.

Rigsrevisionen har selv taget initiativ til undersøgelsen i februar 2020, fordi der var indikationer på, at det var tvivlsomt, om det lykkedes at nedbringe brug af tvang som forudsat i finansloven.

Hovedkonklusioner

I beretningen kritiserer Rigsrevisionen Sundheds- og Ældreministeriets, Sundhedsstyrelsens og regionernes styring af indsatsen for at nedbringe tvang. Rigsrevisionen fremhæver, at der er blevet fulgt op på udviklingen i brugen af tvang, men fremhæver også, at der er ikke blevet fulgt systematisk op på de iværksatte initiativer og virkningen af disse.

Rigsrevisionen konkluderer, at det ikke er realistisk, at regionerne med den nuværende indsats vil kunne indfri målet fra finansloven for 2014 om, at brug af tvang i psykiatrien skal nedbringes med 50 % frem mod 2020. Andelen af personer, som bæltefikseres, er generelt faldet, men ikke tilstrækkeligt, og den samlede brug af tvang er steget. Derudover konkluderer Rigsrevisionen, at der kan være sket substitution fra brug af bæltefikseringer til andre tvangsformer, herunder særligt fastholdelser og akut beroligende medicin med tvang, som er steget med henholdsvis 49 % og 14 %. Der er betydelige regionale forskelle i regionernes brug af tvangsformer.

I Rigsrevisionens beretning fremgår det, at Region Midtjylland i 2019 opfyldte 11 ud af 15 indikatorer. Kun Region Hovedstaden opfyldte flere.

Hørings svar fra Psykiatrien i Region Midtjylland

Psykiatrien i Region Midtjylland har afgivet vedlagte hørings svar til beretningen. Beretningen har også været sendt til de somatiske hospitaler, men der er ikke indkommet bemærkninger herfra. Hørings svaret fra Psykiatrien indeholder konkrete tekstdnære input til beretningen.

Nedenfor fremgår en generel tilbagemelding fra Psykiatrien vedrørende de nationale målsætninger vedrørende tvang.

Psykiatrien i Region Midtjylland har arbejdet dedikeret med at forebygge tvang over de seneste år, og den seneste nationale monitoreringsrapport viser flere betydelige resultater i perioden fra 2011-13 (baseline) til 2020:

- Antal patienter, som bæltefikseres, er reduceret med 34 % (målet var 50 %).
- Antal bæltefikseringer er reduceret med 43 % (målet var en reduktion i perioden).
- Antal bæltefikseringer med varighed over 48 timer er reduceret med 67 % (målet var reduktion på 50%).
- Antal børn og unge berørt af tvang er reduceret fra 51 patienter til 46 patienter (målet var at reducere antallet).
- Antal bæltefikseringer af børn og unge er faldet fra 229 patienter til 20 patienter.

Partnerskabet indeholder en række indikatorer, hvis mål er, at disse ikke må stige i partnerskabsperioden. Enkelte af indikatorerne er steget svagt sammenlignet med baseline, hvilket eksempelvis gælder fastholdelse og akut beroligende medicin under tvang. På andre indikatorer er niveauet stort set uændret i forhold til baseline, hvilket eksempelvis gælder antal personer berørte af tvang.

Psykiatrien erkender, at den ikke når i mål med alle de nationale målsætninger, men ønsker samtidig at understrege, at der er opnået betydelige resultater til gavn for patienterne indenfor de givne rammer.

Psykiatrien bemærker, at Rigsrevisionen har afgrænset undersøgelsen til at omfatte sengepsykiatrien. Undersøgelsen tager derfor ikke højde for kommunernes og bostedernes ansvar i forhold til at forebygge tvang.

Psykiatrien har tiltro til, at en kommende national partnerskabsaftale med et bredere tværsektorielt perspektiv på forebyggelse af tvang vil kunne reducere anvendelsen af tvang yderligere. Dette vil kunne bidrage til at imødegå udfordringerne vedrørende antallet af tvangsindlæggelser, der hyppigt leder til anden anvendelse af tvang, tvang i somatikken samt tvang i forhold til patienter fra bosteder.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget udtrykte stor ros til de ansatte for den store indsats og de opnåede resultater i forhold til at forebygge og nedbringe tvang i psykiatrien.

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at orienteringen om Region Midtjyllands hørings svar til Rigsrevisionsberetning om indsatsen for at nedbringe tvang i psykiatrien tages til efterretning.

Bilag

Diagram for Rigsrevisionsundersøgelser

Høringsbrev - regionerne

Høringsudgave Rigsrevisionsberetning

Hørings svar fra Region Midtjylland

Punkt 7: Høringsudkast af strategi for sundheds- og psykiatrhuse

1-30-72-31-19

Resume

Regionsrådet har besluttet at udarbejde en strategi for sundheds- og psykiatrhuse i Region Midtjylland. Strategien skal bidrage til at realisere visionen i sundheds- og hospitalsplanen om, at Region Midtjylland vil stå i spidsen for et venligt og imødekommende sundhedsvæsen, der leverer sammenhængende og koordineret somatisk og psykiatrisk behandling og pleje af høj kvalitet, som borgeren kan føle sig tryk ved, og som understøtter geografisk og social lighed i sundhed. Der er nedsat en regional styregruppe, som har lavet vedlagte høringsudkast til strategi for sundheds- og psykiatrhuse.

Direktionen indstiller,

at høringsudkast for strategi for sundheds- og psykiatrhuse godkendes, og

at høringsudkast for strategi for sundheds- og psykiatrhuse sendes i høring.

Sagsfremstilling

Sagen indledes med et oplæg fra administrationen.

Det indgår i Region Midtjyllands budgetforlig 2021, at der skal udarbejdes en strategi for sundhedshuse i Region Midtjylland, der skal sætte pejlemærkerne for den fremtidige udvikling af sundhedshusene. Rammen for det nære sundhedsvæsen, herunder sundhedshuse, er Region Midtjyllands sundheds- og hospitalsplan samt sundhedsaftalen. Der er desuden i budgetforlig 2021 afsat 10 mio. kr. til anlæg i 2021 samt 4 mio. kr. årligt til drift (varige midler) til sundhedshuse.

Der foreligger nu et høringsudkast til strategien samt høringsbrev, som foreslås sendt i åben høring. Åben høring betyder, at det sendes til en række specifikke parter, men derudover har alle mulighed for at afgive et høringssvar til strategien via regionens hjemmeside.

Rammen for strategien for sundheds- og psykiatrhuse

Strategien skal bidrage til at realisere visionen i sundheds- og hospitalsplanen om, at Region Midtjylland vil stå i spidsen for et venligt og imødekommende sundhedsvæsen, der leverer sammenhængende og koordineret somatisk og psykiatrisk behandling og pleje af høj kvalitet, som borgeren kan føle sig tryk ved, og som understøtter geografisk og social lighed i sundhed.

Strategien tager afsæt i pejlemærker fra sundheds- og hospitalsplanen om, at udviklingen af sundheds- og psykiatrhuse skal ske i et tæt og forpligtende samarbejde med kommune, praksisydere, civilsamfund og borgere, med afsæt i den lokale befolkningens behov og afstand til hospital, med fokus på at styrke sundheden og forebygge sygdomme samt med fokus på en helhedsorienteret tilgang til patientens pleje og helbredelse.

Strategien vil endvidere bygge på de fire visioner i sundhedsaftalen mellem Region Midtjylland, kommunerne og almen praksis:

- Mere lighed i sundhed – socialt og geografisk
- På borgerens præmisser
- Sundhedsløsninger tæt på borgeren
- Mere sundhed for pengene.

Sundhedshuse er en del af en samlet indsats i det nære sundhedsvæsen. Strategien skal derfor også ses i det lys og er dermed et delelement af de indsatser, som regionen bidrager med til det nære og sammenhængende sundhedsvæsen.

Der findes i dag mange typer af sundhedshuse – både offentlige og private. Den regionale strategi vil specifikt omhandle de sundheds- og psykiatrhuse, som Region Midtjylland ejer eller delvist ejer i fællesskab med en kommune.

Strategien

Region Midtjylland har med Sundheds- og hospitalsplanen samt med Sundhedsaftalen forpligtet sig til en række ambitiøse mål for det nære og sammenhængende sundhedsvæsen. Sundhedsløsninger i og nær borgerens hjem skal understøtte, at mennesker med sygdom så vidt muligt kan fastholde deres hverdag. Flere borgere skal derfor kunne få behandling og pleje i hjemmet eller i nærområdet. På samme tid skal borgerne opleve, at der er sammenhæng i de tilbud, de modtager, uanset om det er behandling, pleje eller palliativ indsats. Tilbud i det nære

er både i borgerens eget hjem, via mobile tilbud, telemedicin og i regi af sundhedshuse mm. Sundheds- og psykiatrhuse udgør en del af den samlede indsats i Region Midtjylland for at styrke det nære og sammenhængende sundhedsvæsen. Region Midtjylland sætter med strategien skarpt på den videre udvikling af sundheds- og psykiatrhuse, som en del af det nære sundhedsvæsen.

Strategien adresserer bl.a. en række hensyn i den videre udvikling af sundheds- og psykiatrhuse. Når en regional funktion placeres i et sundhedshus, skal det være i en balance mellem borger, faglighed og økonomi. Dette betyder, at der skal være hensyn til patientgrundlaget for at sikre, at flest mulige borgere får gavn af det givne tilbud, samt at der skal være høj faglig kvalitet - hvis en funktion er placeret i et sundhedshus, skal det være med den samme faglige kvalitet som på hospitalet. Derudover bør der tages hensyn til økonomien. Afslutningsvis vurderes det, at de nuværende sundhedshuse udgør et robust grundlag for den videre udvikling og Region Midtjylland har ikke ambitioner om at etablere nye regionsejede sundhedshuse. Region Midtjylland har desuden satellitfunktioner fx jordemoderkonsultationer og blodprøvetagning i en række kommuner. Etableringen af denne type funktioner i fx nye kommunale sundhedshuse vil bero på en samlet vurdering med afsæt i hensyn til nærhed, faglig kvalitet, økonomi og patientgrundlag.

Der lægges bl.a. i strategien op til, at der etableres flere sundhedstilbud i sundhedshuse, hvor det giver mening. Der kan fx tages afsæt i; a) sårbare borgere, som fx på grund af afstand til hospitalet, har svært ved at komme til behandling og opfølgning på hospitalet, b) grupper af patienter, som har forholdsvis mange kontakter til sundhedsvæsenet, c) grupper af patienter, hvor patientvolumen er tilstrækkelig stor til fx regelmæssige ambulatoriespor.

Høringsudkast til strategi for sundheds- og psykiatrhuse samt høringsbrev er vedlagt.

Inddragelse i forhold til strategi for sundheds- og psykiatrhuse

Der har udover de indledende politiske drøftelser om en strategi for sundheds- og psykiatrhuse været en løbende inddragelse af samarbejdsparter, som har haft mulighed for at give input og bemærkninger til arbejdet med strategien. Der er bl.a. blevet afholdt en faglig workshop med repræsentation af fagpersoner fra hospitalerne, den regionale styregruppe for udarbejdelse af strategien, almen praksis, kommunale repræsentanter samt udvalgsmedlemmer fra Udvalg for nære sundhedstilbud. Derudover har, Sundhedsstyregruppen, Praksisplanudvalget, Sundhedskoordinationsudvalget og Patientinddragelsesudvalget haft mulighed for at give input til en Strategi for sundheds- og psykiatrhuse.

Videre proces

Den videre proces er som følger:

- Januar 2021: Høringsudkast behandles i regionsrådet med henblik på at sende udkastet i åben høring hos relevante samarbejdsparter, herunder alle 19 kommuner.
- Februar-marts 2021: Høringsperiode.
- April 2021: Strategien tilrettes.
- Maj 2021: Politisk godkendelse af strategien.

Det er desuden ved at blive afklaret, hvordan midlerne til sundhedshuse fra budgetforlig 2021 kan udmøntes. Regionsrådet vil få fremlagt en samlet sag, når afklaringen er afsluttet.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at høringsudkast for strategi for sundheds- og psykiatrhuse godkendes med en tilføjelse om, at Region Midtjylland ønsker at bringe mere psykiatrisk behandling tættere på borgerne – blandt andet ved at få flere psykiatriske tilbud i eksisterende sundhedshuse og ved at afsøge etablering af yderligere psykiatriens huse i samarbejde med kommunerne, og

at høringsudkast for strategi for sundheds- og psykiatrhuse sendes i høring.

Bilag

Høringsbrev - Strategi for sundheds- og psykiatrhuse

Udkast høring - Strategi for sundheds- og psykiatrhuse

Oplæg om strategi for sundheds- og psykiatrhuse

Punkt 8: Aftale med praktiserende psykiatere om hurtig vurdering

1-30-72-57-12

Resume

Administrationen i Region Midtjylland og Foreningen af Speciallæger/de praktiserende psykiatere har færdigforhandlet en aftale om, at alment praktiserende læger kan henvise patienter med psykiatriske problemstillinger til en hurtig vurdering hos praktiserende psykiatere. Aftalen skal endeligt godkendes af regionsrådet, før den kan træde i kraft.

Direktionen indstiller,

at aftalen om visitering af patienter med psykiatriske problemstillinger godkendes,

at Psykiatrien i Region Midtjylland tilføres 300.000 kr. til Psykiatriens Centrale Visitations håndtering af to aftaler med praktiserende psykiatere, og

at de 300.000 kr. finansieres fra "Fællesudgifter og -indtægter, Pulje til Psykiatri".

Sagsfremstilling

Der er politisk i Region Midtjylland et stærkt ønske om at forbedre tilgængeligheden hos de privatpraktiserende psykiatere. I hørings svarene til praksisplan for speciallægepraksis, som regionsrådet godkendte i oktober 2019, var et gennemgående tema fra både de alment praktiserende læger og fra kommunerne ligeledes, at de finder det problematisk med de lange ventetider hos praktiserende psykiatere. Endvidere er udvikling af den nære psykiatri et af sundhedsaftalens indsatsområder og omdrejningspunkt for alliancen om den nære psykiatri.

Samarbejdsudvalget for speciallægehjælp besluttede på den baggrund, at det skulle undersøges, om der kan indgås en aftale med de praktiserende psykiatere i Region Midtjylland. Ønsket er, at psykiaterne skal give de praktiserende læger konkrete råd og vejledning, så de får bedre forudsætninger for at kunne håndtere de nævnte patienters sygdomsforløb. Det skal forebygges, at patienter får det værre, kommer i lange sygdomsforløb og falder fra på arbejdsmarkedet og uddannelse.

Administrationen og Foreningen af Speciallæger/de praktiserende psykiatere har nu færdigforhandlet et forslag til en aftale.

Aftalen er indgået i henhold til overenskomstens § 66 om udnyttelse af kapaciteten i speciallægepraksis, hvoraf det fremgår, at der kan indgås regionale aftaler om, hvad op til 20 % af de praktiserende speciallægers aktivitet skal bruges til. Det betyder, at aftalen som udgangspunkt er udgiftsneutral for regionen.

De primære formål med aftalen er:

- at give de praktiserende læger bedre forudsætninger – og konkrete råd og vejledning – for at kunne håndtere det aktuelle sygdomsforløb
- at give patienterne et hurtigere og mere sammenhængende forløb med udredning og proaktiv handling
- at medvirke til, at patienterne er sygemeldt i kortere tid og i højere grad fastholdes i arbejde og uddannelse, frem for på overførselsindkomster.

I praksis går aftalen ud på, at regionens 21 fuldtidspraktiserende psykiatere fast afsætter tid til to patienter om ugen henvist af almen praksis til hurtig vurdering. Patienterne ses inden for to uger.

Psykiateren vil på baggrund af vurderingskonsultationen om muligt stille en diagnose og give den alment praktiserende læge gode råd og forslag til behandlingsplan, så patienten kan blive i almen praksis eller få et optimalt forløb, indtil der er tid hos en praktiserende psykiater.

Et lignende pilotprojekt fra Region Syddanmark er evalueret af VIVE (Det nationale Forsknings- og Analysecenter). Evalueringen er yderst positiv, og Region Syddanmark arbejder på at få aftalen implementeret i hele regionen.

VIVE's evaluering finder overordnet, at hurtig udredning opleves som et veletableret, relevant og virksomt tilbud for de patienter og fagpersoner, der har deltaget i evalueringen. Det er således en klar konklusion, at hurtig udredning:

- giver de praktiserende læger hurtig adgang til relevant viden og vejledning, der opleves som en god hjælp til bedre at kunne håndtere de henviste patienters behandlingsforløb

- for patienterne generelt set fremstår som et relevant, hurtigt og sammenhængende tilbud, der opleves som en hjælp i deres videre forløb
- mindsker de henviste patienters forbrug af ydelser i den regionale psykiatri og på sygesikringsområdet i så stor grad, at der samlet set realiseres en signifikant samfundsøkonomisk gevinst på ca. 1.150 kr. pr. henvist patient i første år efter henvisning.

Der har været afholdt to afklarende møder med repræsentanter fra de praktiserende lægers organisation, Foreningen af speciallæger, de praktiserende psykiatere, Regionspsykiatrien og Sundhedsplanlægning med henblik på at afklare ønsker, målgruppe og afstemme forventninger til en aftale, ligesom psykiatri- og socialudvalget og udvalg for nære sundhedstilbud blev orienteret om arbejdet på møderne i maj 2020.

Visitering af patienter til hurtig vurdering vil foregå gennem Psykiatriens Centrale Visitation. Det undersøges for øjeblikket, om der på sigt kan indføres en form for elektronisk booking, så almen praksis selv kan booke tid hos de praktiserende psykiatere.

Samarbejdsudvalget på speciallægeområdet har behandlet sagen og anbefaler regionsrådet at godkende aftalen.

Ordningen følges løbende med henblik på at vurdere værdien og konsekvenserne af aftalen, herunder om aftalen får indflydelse på ventetiden hos de praktiserende psykiatere. Jævnfør VIVE's evaluering af pilotprojektet i Region Syddanmark tyder det på, at ordningen ikke får negative konsekvenser for ventetiden.

Der er igangsat en proces på tværs af kommuner, region og almen praksis med det formål at styrke indsatsen for patienter med psykisk sygdom, der er omfattet af målgruppen for primærsektor. Målgruppen omfatter således ikke patienter, hvor egen læge har mistanke om psykotisk tilstand, svær personlighedsforstyrrelse, patienter hvor egen læge er bekendt med, at der er et behov for tværsektoriel eller tværfaglig indsats, eller patienter med misbrugsproblem.

Udover aftalen om hurtig vurdering har regionen en aftale med de praktiserende psykiatere om, at de giver 18-24 årige med behandlingskrævende depression en hurtig tid for eventuelt at igangsætte medicinsk behandling. Denne aftale håndteres ligeledes af Psykiatriens Centrale Visitation.

Psykiatriens Centrale Visitation vil skulle bruge en del personalemæssige ressourcer på administrationen af de to aftaler med praktiserende psykiatere, og det foreslås derfor, at Psykiatrien i Region Midtjylland tilføres 300.000 kr. årligt til disse merudgifter.

Det indstilles, at udgiften på 300.000 kr. årligt finansieres af puljen på 5 mio. kr. fra budgetforliget vedrørende "Styrket samarbejde med kommuner og almen praksis" jf. tabel 1. For god ordens skyld skal dog gøres opmærksom på, at speciallægepraksis ikke direkte er nævnt i overskriften for puljen, men "den nære psykiatri" er nævnt. Forligsteksten lyder: "Der afsættes en pulje på 5 mio. kr. til et styrket samarbejde med kommuner og almen praksis (den nære psykiatri)".

Tabel 1: Bevillingsskema

Bevillingsskema	Drift 2021		Drift 2022		Drift 2023		2024 og frem	
	Udg.	Indt.	Udg.	Indt.	Udg.	Indt.	Udg.	Indt.
1.000 kr., 2021 p/l	+ = øger udgifter og - = reducerer udgifter / - = øger indtægter og + = reducerer indtægter							
Psykiatrien	300		300		300		300	
"Fællesudgifter og -indtægter, Pulje til Psykiatri	-300		-300		-300		-300	
Bevillingsændringer i alt	0	0	0	0	0	0	0	0

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at aftalen om visitering af patienter med psykiatriske problemstillinger godkendes,

at Psykiatrien i Region Midtjylland tilføres 300.000 kr. til Psykiatriens Centrale Visitations håndtering af to aftaler med praktiserende psykiatere, og

at de 300.000 kr. finansieres fra "Fællesudgifter og -indtægter, Pulje til Psykiatri".

Bilag

Råderumsaftale hurtig vurdering

Punkt 9: Godkendelse af Region Midtjyllands strategi for bæredygtighed 2030

1-34-71-8-18

Resume

Region Midtjylland tager med bæredygtighedsstrategien et vigtigt skridt mod en bæredygtig fremtid og indfrielse af FN's verdensmål. Klimaforandringer og ressourcemangel udfordrer i disse år jordens befolkning og skaber krav om handling. Region Midtjylland vil være en del af løsningen og arbejder gennem strategien med bæredygtighed i organisationen.

Direktionen indstiller,

at forslag til Region Midtjyllands strategi for bæredygtighed 2030 godkendes.

Sagsfremstilling

Visionen i bæredygtighedsstrategien er, at Region Midtjylland i 2030 vil være en cirkulær region med bæredygtige indkøb, genbrug, genanvendelse, vedvarende energi og minimalt forbrug. I 2050 vil regionen være CO₂-neutral.

Missionen med strategien er at integrere bæredygtighed i kernen af Region Midtjyllands serviceydelser og øvrige drift, så den bæredygtige omstilling skaber værdi og bliver en væsentlig drivkraft i udviklingen af regionen til gavn for miljøet, borgere og ansatte.

Strategien er udarbejdet i tæt samarbejde mellem hospitalernes tekniske og kliniske afdelinger, stabe og fællesfunktioner, ligesom eksterne samarbejdspartnere er blevet inddraget. Strategiforslaget har været i høring i regionens MED-system, hvor der generelt var opbakning til strategien, men også opmærksomhed på, at den kræver nogle investeringer, som skal finansieres.

Administrationen vil løbende følge økonomien og bede regionsrådet forholde sig til finansieringsbehov og -muligheder i forhold til de konkrete initiativer.

Målsætningerne i bæredygtighedsstrategien

Med strategien opstilles der målsætninger inden for fire områder. De konkrete målsætninger ses i vedlagte strategiforslag. Målsætningerne omhandler:

1. Cirkulær økonomi

Regionen stiller krav til og samarbejder med leverandørerne om at tænke og handle bæredygtigt. Regionen vil reducere forbruget og klimaaftrykket fra de produkter, regionen bruger. Regionen vil skabe mindre affald og øge genanvendelsen af ressourcer.

2. El, vand og varme

I 2030 vil regionen udelukkende bruge vedvarende energi til driften af regionens hospitaler, institutioner mm. og understøtte omstillingen til et samfund, som ikke bruger fossile brændsler. Regionen vil fortsat have fokus på effektiv og bæredygtig drift af regionens bygninger.

3. Transport, logistik og mobilitet

Regionen vil reducere klimaaftrykket fra transport af varer, patienter og medarbejdere ved at minimere antallet af kørte km og omstille til grønne drivmidler som biogas, biodiesel, brint og el.

4. Social ansvarlighed

Regionen vil være en attraktiv og socialt ansvarlig arbejdsplads med et bæredygtigt arbejdsmiljø og en mangfoldig personalesammensætning.

Implementering

Der udarbejdes en handleplan med det formål at implementere strategien i organisationen, når bæredygtighedsstrategien er godkendt i regionsrådet. Handleplanen udarbejdes for 2021-2022 og vil blive forelagt

til regionsrådets godkendelse. Regionsrådet vil desuden løbende blive præsenteret for muligheder og investeringsbehov i forbindelse med de konkrete indsatser, f.eks. implementering af en ny regional affaldsplan.

Tidligere politisk behandling

Bæredygtighedsstrategien udspringer af regionens Agenda 21 forpligtigelse i Planloven. Strategien var først forankret i det midlertidige udvalg for klima, bæredygtighed og ressourcer, som i 2019 startede udarbejdelsen af regionens første bæredygtighedsstrategi. Strategien har siden været behandlet på tre af regionsrådets temadage i 2019 og 2020.

Opfølgning på seneste behandling i udvalg for regional udvikling

Udvalg for regional udvikling havde en temadrøftelse i oktober 2020, hvor ambitionen om, at målsætningerne for transport, logistik og mobilitet skulle nås senest i 2030, var i fokus.

Udvalget debatterede endvidere, hvorfor en målsætning om kønslig balance indgår i strategien. Bæredygtighed handler også om social ansvarlighed, og der er derfor indarbejdet et særligt afsnit om den del, hvor også betragtningen om, at diversitet er en styrke, vægtes højt.

Endvidere blev det drøftet, hvorvidt målsætningen om en mere lige fordeling mellem kønnene inden for fag med en ulige kønsfordeling var tilstrækkeligt ambitiøs. Administrationen har undersøgt kønsfordelingen og oplyser, at blot 3 % af sygeplejerskerne er mænd, hvilket også typisk gør sig gældende blandt de studerende. Ifølge personaleredegørelsen er der blot seks mænd blandt regionens 2.025 lægesekretærer, og der er i alt 5 % mænd i personalegruppen ansat på overenskomsten for Sundhedskartellets basispersonale. Det tager mange år at ændre kønsfordelingen, og det kan kun lykkes ved at få ændret kønsfordelingen blandt de studerende/elever på de sundhedsfaglige uddannelser. Derfor foreslås det at fastholde målsætningen på 10 %.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at forslag til Region Midtjyllands strategi for bæredygtighed 2030 godkendes.

Bilag

Forslag til strategi for bæredygtighed 2030

Punkt 10: Orientering om status vedrørende gebyr for tolkebistand

1-30-70-2-20

Resume

Der orienteres i dette punkt om status vedrørende betaling af gebyr for tolkebistand i forhold til patienter, der har været bosat i Danmark i mere end tre år, og som har behov for tolkebistand. Herunder gives information om antal fakturaer, betalinger, forfaldne fakturaer og undtagelser samt om selve grundlaget for at opkræve gebyr for tolkebistand.

Direktionen indstiller,

at orientering om status vedrørende gebyr for tolkebistand tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Hospitalsudvalget har efterspurgt en status vedrørende gebyr for tolkebistand i Region Midtjylland. Gebyr for tolkebistand vedrører behandling hos alment praktiserende læger og privatpraktiserende speciallæger og behandling på sygehus.

Grundlag for opkrævning af gebyr for tolkebistand

Sundhedsloven stiller krav om, at regionerne yder tolkebistand til personer, der har behov for dette i forbindelse med behandling hos alment praktiserende læge og privatpraktiserende speciallæge og behandling på sygehus. Det er den enkelte kliniker, som skal afgøre behovet for tolk og bestille tolk, og det er hospitalet, som betaler leverandøren for den pågældende tolkeydelse. Dog opkræver regionerne et gebyr for tolkebistand fra patienter, der har været bosat i Danmark i mere end tre år, og som har behov for tolkebistand. Det er ikke en betingelse for behandlingen, at der stilles garanti for betaling af gebyret for tolkebistand.

Størrelsen på gebyrerne varierer og er fastlagt i sundhedsloven. Der opkræves gebyr for hver indlæggelse på sygehus, hvert ambulant besøg på sygehus og hver konsultation hos alment praktiserende læge og praktiserende speciallæge, hvor der benyttes tolk, efter følgende takster:

- Video-/teletolkning ved ambulant besøg på sygehus, konsultation hos alment praktiserende læge og praktiserende speciallæge: 191 kr.
- Fremmødetolkning ved ambulant besøg på sygehus, konsultation hos alment praktiserende læge og praktiserende speciallæge: 334 kr.
- Video-/teletolkning ved indlæggelse på sygehus: 957 kr.
- Fremmødetolkning ved indlæggelse på sygehus: 1.675 kr.

Oplysninger om fakturaer og betalinger

Siden bekendtgørelsen om tolkebistand trådte i kraft den 1. juli 2018 og indtil den 18. november 2020 har Region Midtjylland sendt 13.005 fakturaer med gebyr til 6.978 forskellige personer, hvilket beløber sig til fakturaer på i alt 6.162.975 kr. Ved opgørelsen var der sendt fakturaer relateret til tolkninger foretaget til og med august 2020. Disse tal samt oplysninger om betalte fakturaer og sendte kreditnotaer fremgår af tabel 1. En kreditnota annullerer den fremsendte faktura.

Tabel 1. Oplysninger om fakturaer og betalinger

1. juli 2018 - 18. november 2020	Antal	Beløb	Personer
Udsendte fakturaer	13.005	6.162.975	6.978
Betalte fakturaer	4.804	1.681.422	*
Kreditnotaer	5.399	3.233.257	3.208
Resterende fakturaer	2.802	1.248.295	

* ikke opgjort

Tabellen viser, at 4.804 af de udsendte fakturaer med gebyr for tolkebistand er blevet betalt, og at 5.399 af de udsendte fakturaer er blevet krediteret. Årsager til at fakturaer med gebyr for tolkebistand krediteres beskrives nærmere i vedlagte bilag. Langt de fleste kreditnotaer sendes, fordi der efterfølgende er udfyldt og fremsendt en undtagelse i form af en lægeerklæring på patienten. Se mere herom i afsnittet 'Undtagelser'.

Forfaldne fakturaer

Forfaldsdatoen på en faktura er den dato, opkræveren senest ønsker betaling for fakturaen. Ved opgørelsen den 18. november 2020 var der 2.554 forfaldne fakturaer med gebyr for tolkebistand. Det vil sige, at af de 2.802 resterende fakturaer er 2.554 forfaldet, mens 248 fakturaer er ubetalte, men endnu ikke har passeret forfaldsdatoen.

Tabel 2. Forfaldne ubetalte fakturaer pr. 18. november 2020

Forfaldne ubetalte fakturaer	
Forfaldne fakturaer	2.554
Har fået 1. rykker	2.446
Har fået 2. rykker	2.377

Når en faktura endnu ikke er betalt 1-2 måneder efter forfaldsdatoen sendes 1. rykker, og efter yderligere en måned sendes 2. rykker. Tabel 2 viser, at 2.446 ud af de 2.554 forfaldne ubetalte fakturaer har fået 1. rykker, og at 2.377 af disse også har fået 2. rykker. Derefter bliver gælden overdraget til SKAT's inddrivelsescenter, hvor der pålægges gebyr og renter. Der er i øvrigt mulighed for, at patienterne indgår en afdragsordning med regionen, hvilket kun et fåtal benytter sig af.

Undtagelser

Der er en række undtagelser, hvor der ikke opkræves gebyr for tolkebistand. Der opkræves dermed ikke gebyr for tolkebistand til:

- patienter, der som følge af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne midlertidigt eller varigt har mistet evnen til at tilegne sig henholdsvis oppebære og anvende tilegnede danskundskaber,
- børn, der møder frem til behandling uden ledsagelse af forældre,
- forældre, der i forbindelse med behandling af et barn har behov for tolkebistand eller
- personer fra Det Tyske Mindretal i Danmark, der har behov for tolkebistand i forhold til det tyske sprog.

Derudover opkræves der ikke gebyr i forbindelse med tolkning af det grønlandske og færøske sprog.

I perioden frem til den 18. november 2020 har Region Midtjylland modtaget mindst en undtagelse på 3.386 forskellige personer. Det er regionen, der betaler udgiften til lægeerklæringer, og det er lægerne selv, der sætter prisen på erklæringerne. Der er stor variation mellem de enkelte beløb. I alt har Region Midtjylland i perioden frem til den 30. juni 2020 betalt 625.756 kr. for undtagelser i form af lægeerklæringer.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at sagen udsættes med henblik på yderligere belysning, idet der ønskes tilføjet oplysninger om regionens administration vedrørende tolkegebyr. Der ønskes yderligere information om arbejdsgange og proces i forbindelse med udstedelse og kreditering af fakturaer vedr. tolkegebyr, herunder en uddybning af praksis i forhold til indhentning af lægeerklæringer. Desuden ønskes et overslag over udgiften knyttet til administration vedrørende tolkegebyr. Endelig anmodes om en status i forhold til de tidligere politiske beslutninger angående implementering og administration af tolkegebyr i Region Midtjylland.

Bilag

Kreditering af fakturaer med tolkegebyr

Punkt 11: Løbende orientering om diverse emner i forbindelse med COVID-19 #

1-31-72-274-20

Resume

Psykiatri og socialudvalget får løbende en status på forskellige emner i relation til Covid-19 for så vidt angår Psykiatrien i Region Midtjylland og Socialområdet i Region Midtjylland.

Direktionen indstiller,

at orienteringen om COVID-19 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Psykiatri- og socialudvalget får på sine møder en løbende status på emner i relation til Covid-19-håndteringen og emner afledt af Covid-19-håndteringen i forhold til Psykiatrien i Region Midtjylland og Socialområdet i Region Midtjylland.

Der er vedlagt en aktuel status på Covid-19 i relation til Psykiatrien og Socialområdet i Region Midtjylland.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget tog orienteringen om COVID-19 til efterretning.

Bilag

Statusnotat om Covid-19

Aflysning af elektive aktiviteter

Punkt 12: Forberedelse af møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg #

1-00-1-21

Resume

Drøftelse af emner til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg.

Direktionen indstiller,

at emner til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg drøftes.

Sagsfremstilling

Drøftelse af emner til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg.

Der var senest møde i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg den 26. november 2020. Referat er vedlagt fra den åbne del af mødet.

Næste møde er den 12. februar 2021.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget drøftede emner til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg.

Punkt 13: Gensidig orientering #

1-00-1-21

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Psykiatri- og socialudvalgets årshjul samt mødeplan for 2021 er vedlagt.

Beslutning

Administrationen orienterede om status i forhold til tilsyn på Socialområdet i Region Midtjylland.

Der blev endvidere orienteret om, at psykiatri- og socialudvalgets dialogmøde med Psykiatriens Patient- og Pårørendepanel på grund af Covid-19-situationen udskydes til maj-juni 2021.

Bilag

Årshjul for psykiatri- og socialudvalget

Mødeplan for psykiatri- og socialudvalget for 2021